

Obsah

Úvod	11
A. ANAMNÉZA – SYMPTOMY – FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ	
1. Symptomy	13
1.1. Teplota	13
1.2. Úbytek hmotnosti	14
1.3. Kašel	15
1.4. Dušnost	16
1.5. Bolesti na hrudi	18
1.6. Hemoptýza	19
1.7. Dysfonie	20
1.8. Stridor	20
1.9. Foetor ex ore	21
2. Fyzikální vyšetření	21
2.1. Celkový vzhled	21
2.2. Aspekce	23
2.3. Palpace	24
2.4. Perkuse	25
2.5. Auskultace	26
3. Anamnéza	27
3.1. Rodinná anamnéza	27
3.2. Osobní anamnéza	28
3.3. Profesionální anamnéza	28
3.4. Alergologická anamnéza	29
3.5. Dlouhodobá, chronická medikace	29
3.6. Rentgenové vyšetření hrudníku	30
B. STRUKTURA A FUNKCE PLIC	
1. Plicní struktura	31
1.1. Anatomie	31
1.2. Submakroskopická anatomie	34
1.3. Mikroskopická a elektronoptická anatomie	37

2. Plicní funkce	41
2.1. Výměna kyslíku	42
2.2. Plicní oběh	44
2.3. Metabolická (látková) přeměna v plicích	45
2.4. Čistící pochody v průduškách a plicích (mukociliární clearance)	46

C. VYŠETŘOVACÍ METODY

1. Běžná laboratorní vyšetření v pneumologii	51
2. Imunologická vyšetření	52
3. Alergologická vyšetření	52
4. Vyšetření sputa	53
5. Kožní testy	54
6. Zobrazovací metody v pneumologii	55
7. Ultrasonografie hrudníku	59
8. Radionuklidové (izotopové) metody	59
9. Endoskopická vyšetření	61
9.1. Bronchoskopie	61
9.2. Mediastinoskopie	66
9.3. Torakoskopie	66
10. Bioptická vyšetření	66
10.1. Pleurální biopsie	66
10.2. Plicní biopsie	67
11. Funkční vyšetřování plic (Jan Křepelka)	67
11.1. Spirometrie	68
11.2. Vyšetření reziduálního objemu	70
11.3. Měření odporu dýchacích cest	73
11.4. Smyčka průtok-objem (F/V)	74
11.5. Difúzní kapacita plic pro CO	76
11.6. Plicní poddajnost (compliance)	78

D. ONEMOCNĚNÍ DÝCHACÍHO ÚSTROJÍ

1. Vrozené vady	81
1.1. Vývojové vady bronchiální	81
1.2. Vývojové vady plicního parenchymu	81
1.3. Vývojové vady plicních cév	82
1.4. Vývojové vady plicní lymfatiky	82
1.5. Nejčastější vývojové vady	82

2. Zánětlivá onemocnění	85
2.1. Zánětlivá onemocnění dýchacích cest	85
2.1.1. Tracheobronchitis	85
2.1.2. Bronchiolitis	86
2.2. Zánětlivá onemocnění plic	87
2.2.1. Infekční záněty plicní	89
2.2.1.1. Bakteriální pneumonie	90
2.2.1.2. Atypické pneumonie	96
2.2.1.3. Mykotické pneumonie	100
2.2.1.4. Parazitární záněty plicní	104
2.2.2. Plicní absces	105
2.2.3. Neinfekční záněty plicní	107
2.2.3.1. Aspirační pneumonie	107
2.2.3.2. Inhalační pneumonie	108
2.2.3.3. Postiradiační pneumonie	110
2.2.3.4. Hypersenzitivní pneumonie	110
2.2.3.5. Plicní eozinofilie (plicní eozinofilní syndromy)	113
3. Tuberkulóza	115
3.1. Etiologie	115
3.2. Patogeneze	115
3.3. Primární tuberkulóza	117
3.4. Postprimární tuberkulóza	118
3.5. Diagnóza	120
3.6. Terapie	122
3.7. Prevence tuberkulózy	127
3.8. Mykobakteriόza	128
3.9. Závažné formy plicní tuberkulózy	129
4. Chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN)	131
4.1. Chronická bronchitida	131
4.2. Emfyzém	133
4.3. Klinický obraz a manifestace	137
4.4. Terapie	138
4.4.1. Farmakoterapie	139
4.4.1.1. Ovlivnění obstrukce	139
4.4.1.2. Ovlivnění infekce	142
4.4.2. Chirurgická intervence	142
4.4.3. Další léčebné možnosti	143
5. Asthma bronchiale	144
5.1. Etiopatogeneze	145
5.2. Klasifikace astmatu	146

5.3. Klinický obraz a diagnóza	147
5.4. Terapie	149
5.4.1. Preventivní a profylaktická opatření	149
5.4.2. Farmakoterapie	149
5.4.3. Terapie status asthmaticus	154
5.4.4. Alternativní způsoby terapie bronchiálního astmatu	154
6. Onemocnění (dysfunkce) malých dýchacích cest	155
7. Bronchiektázie	156
8. Mukoviscidóza – cystická fibróza	158
9. Hypoventilační syndromy	159
9.1. Spánkové apnoe	159
9.2. Centrální alveolární hypoventilace	161
9.3. Hypoventilační syndrom u obezity (Pickwickův syndrom)	161
10. Respirační insuficience	161
10.1. Syndrom respirační tísně dospělých	162
10.2. Respirační insuficience u CHOPN	164
11. Plicní tromboembolie	166
11.1. Septická embolizace	168
11.2. Tkáňová embolizace	169
12. Plicní hypertenze	169
12.1. Primární plicní hypertenze	171
13. Intersticiální plicní procesy (IPP)	172
13.1. Sarkoidóza	178
13.2. Plicní vaskulitidy	182
13.2.1. Wegenerova granulomatóza	183
13.2.2. Onemocnění Churga-Straussové (alergická angiitida a granulomatóza)	183
13.2.3. Polyangiitis, over-lap syndrom	184
13.2.4. Hypersenzitivní vaskulitida	184
13.2.5. Nekrotizující sarkoidní granulomatóza	184
13.2.6. Bronchocentrická granulomatóza	185
13.2.7. Lymfomatoidní granulomatóza	185
13.3. Kryptogenní fibrotizující alveolitida (KFA)	186
13.3.1. Diagnóza	188
13.3.2. Terapie	190
13.4. Poléková (iatrogenní) fibróza plicní	191
13.5. Plicní manifestace kolagenóz	192
13.5.1. Revmatoidní artritida (RA)	193
13.5.2. Systémový lupus erythematoses (SLE)	194

13.5.3. Sklerodermie	195
13.5.4. Polymyositis a dermatomyositis	196
13.5.5. Over-lap syndromy	197
13.5.6. Sjögrenův syndrom	198
13.5.7. Séronegativní spondylartropatie	198
13.6. Vzácná onemocnění provázená vznikem intersticiální plicní fibrózy (IPF)	200
13.6.1. Neurofibromatóza (m. Recklinghausen)	200
13.6.2. Lymfagioleiomyomatóza	200
13.6.3. Idiopatická plicní hemosideróza	200
13.6.4. Goodpasture syndrom	201
13.6.5. Plicní alveolární proteinóza	201
13.6.6. Histiocytóza X – eozinofilní granulom	202
13.6.7. Syndrom Heřmanského-Pudlákova	203
14. Profesionální onemocnění plic – pneumokoniózy	203
14.1. Progredientní pneumokonióza (kolagenní)	205
14.1.1. Silikóza	205
14.1.2. Silikatózy	206
14.2. Perzistující pneumokoniózy (nekolagenní)	207
15. Nádory	208
15.1. Nádory plicní	208
15.1.1. Benigní nádory	208
15.1.2. Maligní plicní nádory (plicní rakovina)	209
15.1.2.1. Klinický obraz	212
15.1.2.2. Diagnóza	213
15.1.2.3. Terapie	215
15.2. Metastázy plicní	220
15.3. Nádory mediastina	221
15.4. Nádory pohrudnice	225
15.4.1. Primární nádory pohrudnice	225
15.4.2. Metastatické nádory pohrudnice	226
16. Onemocnění pohrudnice	227
16.1. Fluidotorax	227
16.1.1. Klinický obraz	228
16.1.2. Rentgenové vyšetření	228
16.1.3. Hrudní punkce	229
16.1.4. Příčiny transsudátu	231
16.1.5. Příčiny exsudátu	232
16.1.6. Empým	234
16.1.7. Hemotorax	235
16.1.8. Chylotorax	236

16.2. Pneumotorax (PNO)	236
16.3. Fibrotorax	238
17. Onemocnění mediastina	238
17.1. Akutní mediastinitida	239
17.2. Chronická mediastinitida	240
18. Onemocnění bránice	240
18.1. Změny postavení bránice	240
18.2. Brániční hernie	241
18.3. Singultus (škytání)	242
19. Trauma hrudníku	243
19.1. Hrudní stěny	243
19.2. Poranění pleurální	243
19.3. Plicní poranění	244
20. Jiná onemocnění	244
20.1. Syndrom středního laloku	244
20.2. Polékové poškození plic	245
20.3. Oportunní plicní infekce u imunokompromitovaných nemocných	251
20.4. Hemoptýza	256
20.5. Plíce v těhotenství	258
20.6. Plíce ve stáří	259
20.6.1. Anatomické (morfologické) změny	260
20.6.2. Funkční změny	261
20.6.3. Respirační onemocnění ve stáří	263
Zkratky	265
Přehled obrázků a tabulek	268
Autoři	270
Výchozí literatura	271
Rejstřík	273